

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา โทร. 084-8904439

ที่ มอ 751/ว

วันที่ 16 มกราคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อับดุลฮาгим เฮ็งเปีย

ด้วย นายอิรฟัน หะยีมะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณสมบัติของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดทั้งให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมนี้ขอส่งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ” จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(นายยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำเนาเดียวกันเรียน 1) อาจารย์ ดร.ซัมซู สาอุ

2) นางสาว รุดียะห์ หะ

ที่ ศธ 0521.2.08/ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

มกราคม 2559

เรื่อง ขออนุญาตครุภัณฑ์ทำการทดลองเครื่องมือในการวิจัย
เรียน ผู้บริหารโรงเรียน.....
สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายอิรฟาน หะยีมะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ใคร่ขออนุญาตครุภัณฑ์จากผู้บริหารโรงเรียน และครุกรอกข้อมูลในแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา

โทรศัพท์ 087-3919272

โทรสาร 0-7334-8726

Email: hashim.997@hotmail.com

ที่ ศธ 0521.2.08/ ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

4 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน .....

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายอิรฟาน หะยีมะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการตอบแบบสอบถามกับครูอิสลามศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ครูอิสลามศึกษาให้ข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา

โทรศัพท์ 087-3919272

โทรสาร 0-7334-8726

Email: hashim.997@hotmail.com

ที่ ศธ 0521.2.08/ ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรู่สะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

4 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน .....

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายอิรฟาน หะยีมะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการตอบแบบสัมภาษณ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา

โทรศัพท์ 087-3919272

โทรสาร 0-7334-8726

Email: hashim.997@hotmail.com

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ซัมซู สาอุ
ตำแหน่ง อาจารย์แผนกวิชาการบริหารและการจัดการศึกษาอิสลาม
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. อาจารย์ ดร.อับดุลฮาгим เฮ็งเปีย
ตำแหน่ง อาจารย์แผนกวิชาการบริหารและการจัดการศึกษาอิสลาม
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. คุณรุติยะห์ ทะ
ตำแหน่ง นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาอิสลามศึกษา
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนางานวิจัย

1. ตำแหน่ง ศึกษานิเทศ

1. คุณอามีเนาะ มามู
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. คุณซารีปะ สรี
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
3. คุณรุชรินา ปาแนแลกะ
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3

2. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

1. คุณต๋วยสตอพา ซือนิ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านบุเกะบาง
ตำบลตะปอเยาะ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
2. ดร.วรชัย ปากนิตยพงศ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านมูโนะ
ตำบลมูโนะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2
3. คุณชุนีลา อีซา
ตำแหน่ง รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน
สถานที่ทำงาน โรงเรียนไอยรานุสรณ์
ตำบลมะรือโบตก อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนางานวิจัย(ต่อ)

3. ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา

1.คุณฮาบีบ๊ะ ตือราแม

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา

สถานที่ทำงาน โรงเรียนคอลอกาเว ตำบลศรีสาคร อำเภศรีสาคร

จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส 1

2.คุณมุฮัมมัด สาและ

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านมูโนะ

ตำบลมูโนะ อำเภอสู่ไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2

3.คุณมะบาเอ๊ะ มะเซ็ง

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านยานิง

ตำบลจวบ อำเภเจาะไอร้องจังหวัดนราธิวาส

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3

ภาคผนวก ค

ค่าความเที่ยงตรงในการวิจัย และค่า Reliability
ผลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

**ตารางสรุปผลแสดงความคิดเห็นของเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย
ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity)**

ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ผลการ ประเมิน
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านการวางแผนการสอน						
1.	ศึกษาหลักสูตรก่อนวางแผนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	ศึกษาความพร้อมและความแตกต่างของ ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	ศึกษาหลักการทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียน การสอนที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	มีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	ศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ เนื้อหา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	มีการเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับ เรื่องหรือเนื้อหา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	มีการจัดเตรียมบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อให้ ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการ เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
1.	มีชั้นนาเข้าสู่บทเรียนทุกครั้งด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น เล่าเรื่อง ร้องนาซิด ฯลฯ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	มีการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนในคาบที่ผ่าน มา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	แจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบก่อนทการ สอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการ สอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	จัดกิจกรรมที่โน้มน้าวให้ผู้เรียนสนใจกับการ เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	สร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
		ผลการประเมินของ			ค่า	ผลการ

ข้อที่	(ต่อ)รายการขอความคิดเห็น สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ประเมิน
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
(ต่อ) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
7.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และปัญหาต่างๆ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9.	ฝึกให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านสื่อการเรียนการสอน						
1.	ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาก่อนที่จะมีการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	ศึกษาวิธีการเลือก และการใช้สื่อการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	ผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	จัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และสำหรับเสริมความรู้ของครูผู้สอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้อง และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	มีการจัดหาสื่อ-อุปกรณ์การเรียนการสอนร่วมกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	เลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีคุณค่าต่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ข้อที่	(ต่อ)รายการขอความคิดเห็น สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ผลการ ประเมิน
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
(ต่อ) ด้านสื่อการเรียนการสอน						
9.	ศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านการวัดและประเมินผล						
1.	ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	มีการจัดกิจกรรมทดสอบก่อนเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
(ต่อ) ด้านการวัดและประเมินผล						

3.	มีการจัดประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนามาศึกษาปรับปรุงพัฒนาต่อไป	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	จัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	มีการประเมินเพื่อดูความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ได้กำหนด	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	ตรวจผลงานหรือแบบฝึกหัดของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	จัดทำเอกสารผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9.	มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ข้อที่	รายการขอความคิดเห็น ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ผลการ ประเมิน
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านการวางแผนการสอน						
1.	ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรอิสลามศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	ขาดการอบรมหรือชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการสอนที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	ขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	ไม่มีการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ในการสอนเป็นการล่วงหน้า	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	ไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นของตัวเอง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	ไม่มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	ขาดการวางแผนงานการสอนหรือโครงการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	ขาดความต่อเนื่องในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9.	ไม่มีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลก่อนที่จะจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						

1.	ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	ขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับรายวิชาและเนื้อหา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	ดำเนินการสอนไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	ไม่มีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนรูล่วงหน้าก่อนดำเนินการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	ขาดความรู้ จิตวิทยาการสอนที่ก่อให้เกิดสิ่งเร้าความสนใจ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	ขาดทักษะในการสาธิต แสดงตัวอย่างหรือปฏิบัติจริงประกอบการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกและตัดสินใจด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9.	ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและทำงานเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านสื่อการเรียนการสอน						
1.	ขาดทักษะในการจัดหาและเลือกใช้สื่อ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	ผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างและประสบการณ์ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	งบประมาณสำหรับจัดหาและผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย และทันสมัย	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	หนังสือแบบเรียนมีไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระทุกรายวิชา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	ห้องสมุดขาดแคลนหนังสืออิสลามศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษาและค้นคว้า	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านสื่อการเรียนการสอน						

9.	ขาดการติดตามและประเมินการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>						
1.	ขาดเครื่องมือ เอกสารในการวัดและประเมินผลการเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	การวัดและประเมินผลการเรียนไม่สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	ขาดการปรับปรุง พัฒนาผู้เรียนหลังจากมีการวัดและประเมินผลการเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	ขาดการประเมินผลการเรียนตามสภาพความเป็นจริงของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	ไม่มีการจัดทำคู่มือกำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติการประเมินผลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	ไม่มีการวัดและประเมินผลก่อน ระหว่างและหลังเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	ขาดการส่งเสริมพัฒนาระบบและเทคนิควิธีการวัดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	ขาดการร่วมมือกับนายทะเบียนในการรวบรวมตรวจสอบและประมวลผลการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9.	ผู้เรียนไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ค่า Reliability ผลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)

เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตร อิสลามศึกษา(แบบเข้ม)จังหวัดนราธิวาส ผลจากน าแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค มีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านการวางแผนการสอน	8	.889
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	10	.859
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	9	.916
4.ด้านการวัดและประเมินผล	9	.840
สรุปผลโดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน	36	.958

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านการวางแผนการสอน	9	.966
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	9	.962
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	9	.940
4.ด้านการวัดและประเมินผล	9	.964
สรุปผลโดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน	36	.986

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

“สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ
ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส”

ผู้วิจัย

นายอิรฟาน หะยีมะ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยวิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ – สกุล .....
2. ตำแหน่ง .....
3. สังกัด .....
4. สถานที่สัมภาษณ์ .....
5. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ .....
6. เพศ .....
7. ระดับการศึกษาสูงสุด .....
8. ประสบการณ์การทำงาน .....

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสัมภาษณ์

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ใน 4 ด้าน อย่างไร

2.1 ด้านการวางแผนการสอน

2.1.1 การดำเนินการ เกี่ยวกับการวางแผนการสอน เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.1.2 ปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการวางแผนการสอน มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2.1.3 แนวทางการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการวางแผนการสอน ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....
 .....

2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.1 การดำเนินการ เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นอย่างไร

.....
 .....

2.2.2 ปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน มีอะไรบ้าง

.....
 .....

2.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการวางแผนการสอน ควรเป็นอย่างไร

.....
 .....

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

2.3.1 การดำเนินการ เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน เป็นอย่างไร

.....
 .....

2.3.2 ปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน มีอะไรบ้าง

.....
 .....

2.3.3 แนวทางการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการเรียนการสอน ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล

2.4.1 การดำเนินการ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2.4.2 ปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

2.4.3 แนวทางการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....
(.....)
...../...../.....

ขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละเวลาในการสัมภาษณ์

ภาคผนวก จ

ค่า Reliability ผลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ค่า Reliability ผลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)

เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม)จังหวัดนราธิวาส ผลจากนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบัก มีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านการวางแผนการสอน	8	.889
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	10	.859
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	9	.916
4.ด้านการวัดและประเมินผล	9	.840
สรุปผลโดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน	36	.958

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านการวางแผนการสอน	9	.966
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	9	.962
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	9	.940
4.ด้านการวัดและประเมินผล	9	.964
สรุปผลโดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน	36	.986

ภาคผนวก ช

นิพนธ์ต้นฉบับ(Manuscript)

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

นิพนธ์ต้นฉบับ

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

นายอิรฟัน หะยีมะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอูเซ็ง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.(การบริหารและการจัดการศึกษาอิสลาม), อาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยศึกษาสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน อิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ และวุฒิการศึกษาทางศาสนาและสามัญ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูอิสลามศึกษา จำนวน 224 คน ในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัด นราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1,2 และ 3 รวมทั้งหมด 3 เขต การวิจัย ครั้งนี้ ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สูตรของทาโรยามาเน่ (Yamane อังใน ฮานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557:48) ส่วนกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ประชากร ผู้บริหาร จำนวนทั้งหมด9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยคือ 1. ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส ใช้เลือกแบบเจาะจงเขตพื้นที่ละ 1 คน จำนวน 3 คน 2. ผู้อำนวยการหรือผู้ที่รักษาการแทนโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ใช้เลือกแบบเจาะจงเขตพื้นที่ละ 1 คน จำนวน 3 คน 3. หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม)จังหวัดนราธิวาส ใช้เลือกแบบเจาะจง จำนวนเขตพื้นที่ละ 1 โรงเรียน จำนวน 3 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตามความเห็นของครูสอนอิสลามศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตามความเห็นของครูสอนอิสลามศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูสอนอิสลามศึกษาในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ วุฒิการศึกษา(ศาสนา) วุฒิการศึกษา(สามัญ) โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน งบประมาณสำหรับจัดทำและผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนามากที่สุด ด้านสื่อการเรียนการสอน คือ ผลิตสื่อให้มากขึ้น มีความหลากหลายและทันสมัย

คำสำคัญ : สภาพ ,ปัญหา,การจัดการ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Abstract

**States and Problems of Learning and Teaching of Islamic Studies
in Government Schools Using Intensive Islamic Studies Program
in Narathiwat Province**

ABSTRACT

The objectives of this research is 1) to study about the conditions and the problems regarding to the intensive Islamic studies curriculum in the public schools in Narathiwat, such as in the Learning Activities, Instruction medias and its estimations. 2) To study about the conditions and the problems regarding to intensive Islamic studies curriculum in the public schools in Narathiwat, such as in the Learning Activities, Instruction Medias and its estimations as well as it is distinguishing by gender, positions and educational background. 3) To study about the way to develop about the problems in teaching Islamic Studies in the public school in Narathiwat, and it's conducting the Intensive Islamic studies curriculum.

The populations studies of this research composed of representative sample from 224 of Islamic Studies teachers, who are teaching in Narathiwat public schools and that schools are using the intensive Islamic studies curriculum, which is belong to the Narathiwat Educational Service Area Office 1, 2 and 3. This research study is gaining the information from the sizing the representative sample and using the formula of Taroyamane (Yamane, referred in Tanin Sillajaru, 2557:48) in term of the representative sample in the interview are included the 9 people of school administrators by specific selecting including 1) education officers from Narathiwat Educational Service, selecting 1 person per 1 area and 3 persons in total 2) director or acting director of public schools that using intensive Islamic studies curriculum, and selecting by specification 1 person for 1 area and totally 3 persons 3) Head of Islamic studies department in the schools that using the intensive Islamic studies curriculum and selecting by specification 1 person for 1 area and totally 3 persons, selecting 1 school for 1 area, and 3 persons in tota

Keywords : States, Problems ,Management

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้มอบหมายให้ สำนักพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา เขต 3 และสตูล เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานประกอบไปด้วย การจัดประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตรสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการการประชุมชี้แจงผู้บริหารและผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ การจัดพิมพ์เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรการผลิตและจัดทำสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดค่าจ้างรายเดือนสำหรับวิทยากรที่จ้างสอน และการนิเทศติดตามและประเมินผล โดยมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 350 โรงเรียน (อามีเนาะ มามู และคณะ, 2554 :3) จากงานวิจัยในอดีต เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลาม ศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้าน การดำเนินการ ด้านสื่อการเรียน และด้านการวัดผลประเมินผล พบว่ายังมีสภาพปัญหาต่างๆ อีก หลายประการ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ครูสอนอิสลามศึกษา ขาดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรไม่ชัดเจน ไม่แน่นอนยังไม่เป็นที่ยอมรับจึงยากต่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านการดำเนินการ ครูสอนอิสลามศึกษา ขาดเทคนิคจิตวิทยาและประสบการณ์การสอนที่สามารถดึงดูดทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้
3. ด้านสื่อการเรียน การสอนงบประมาณมีไม่เพียงพอในการที่จะผลิตสื่อให้มีความหลากหลายและทันสมัย
4. ด้านการวัดผลประเมินผล ครูสอนอิสลามศึกษา ยังขาดความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผล

จากรายงานดังกล่าว ได้มาจากข้อมูลเชิงคุณภาพการสัมภาษณ์ผู้บริหารในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ใช้เลือกแบบเจาะจงจำนวน 10 คน ซึ่งจะใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา ยังประสบปัญหาในหลายๆ ด้าน จำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ และหาแนวทาง เพื่อที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องต่อไป(นายมุฮัมมัดนาเซ สามะ, 2551) ด้วยวิจัยในอดีตดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำที่จะศึกษาเพิ่มเติมงานวิจัยในเรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ” ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการสอน ด้านจัดกิจกรรมการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และการวัดและ ประเมินผล และผู้เขียนหวังว่าวิจัยนี้จะแนวทางในการพัฒนาและ จะทำให้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลโดย จำแนกตามตัวแปรเพศ ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ และวุฒิการศึกษาทางศาสนา และสามัญ

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

2. ได้ทราบถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาสและนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่มีหน้าที่ ส่งเสริมการศึกษาด้านอิสลามศึกษาให้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลาม ศึกษาจังหวัดนราธิวาสต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในโรงเรียนของรัฐที่ใช้ หลักสูตร อิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2558 ทั้งหมด จำนวน 507 คน จาก สถานศึกษา 106 โรง โดยแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1,2 และ 3 และขนาดของ โรงเรียน และ ผู้บริหาร จำนวนทั้งหมด 9 คน (ที่มา : ทะเบียนข้อมูลครูอิสลามศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา นราธิวาส ปีการศึกษา : 2558)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถาม ในการวิจัยนี้กำหนดจากคำนวณโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane อังใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557:45) ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ครูผู้สอน อิสลามใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 224 คน จากทั้งหมด 507 คน

3.1.3 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ในการวิจัยนี้ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบ เจาะจง กำหนดคุณสมบัติเพื่อใช้เกณฑ์ในการใช้การเลือก ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารดูแลด้านการศึกษาอิสลามศึกษา
2. มีความรอบรู้และความชำนาญการเกี่ยวกับการศึกษาอิสลามศึกษา
3. มีประสบการณ์การบริหารงาน 1 ปีขึ้นไป

4. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป
5. เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา

ได้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดจำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1. ศึกษานิเทศก์ เขตพื้นที่ละ 1 คน จำนวน 3 คน
2. ผู้อำนวยการหรือผู้ที่รักษาการแทนในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จำนวน 3 คน
3. หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) เขตพื้นที่ละ 1 โรงเรียนจำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบสอบถามและ แบบสัมภาษณ์ มีดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน เพื่อนำไปใช้กับครูผู้สอนอิสลามศึกษา 224 คน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาของเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

2. แบบสัมภาษณ์ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน เพื่อนำไปใช้กับผู้บริหาร คนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อทราบถึง ชื่อ – สกุล ตำแหน่งเพศ สถานที่สัมภาษณ์ วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส ลักษณะคำถามเป็นชนิดปลายปิด

ตอนที่ 2 ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ใน 4 ด้าน

- 2.1 ด้านการวางแผนการสอน
- 2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการวัดและประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์และแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร

ข้อมูลเอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิ(Primary Sources) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) ดังนี้ คือ

3.3.1.1 เอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) มีดังนี้

1. คัมภีร์อัลกุรอานและอัลหะดีษ
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ รักษาการแทน หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา

3. เอกสารทางราชการ

3.3.2.2 เอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) มีดังนี้

1. เอกสาร หนังสือที่กล่าวถึงการศึกษาในอิสลาม
2. เอกสารหนังสือที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม)

3. เอกสารหนังสือวิทยานิพนธ์รายงานการวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ การ จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม)

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

3.3.2.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือรับรองและหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในจังหวัดนราธิวาส ที่จะทำการเก็บข้อมูลในการวิจัย

3.3.2.2 ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวไปยังโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม)จังหวัดนราธิวาส ที่จะทำการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง รวมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ รักษาการแทน และหัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา

3.3.2.3 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้และรอรับคืนทันที พร้อมตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน แล้วนำดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.1.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของตัวแปร แล้วหาค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

3. คำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 126-127 อ้างถึงในดลมนรจรณ์ บากา และ เกษตรชัย และหิม, 2548 : 82) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้ คือ

1.00 - 1.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือปัญหาน้อยที่สุด

1.50 - 2.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อยหรือปัญหาน้อย

2.50 - 3.49 หมายถึง ปฏิบัติปานกลางหรือปัญหาปานกลาง

3.50 - 4.49 หมายถึง ปฏิบัติมากหรือปัญหามาก

4.50 - 5.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุดหรือปัญหามากที่สุด

4. แบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส มาวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

3.4.1.2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็น หาตามรายด้านทั้ง 4 คือ ด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

ความเป็นมาของโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม)

โครงการอิสลามศึกษาแบบเข้ม หรือ โรงเรียน 2 ระบบ เป็นอีกโครงการหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการได้ให้การสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ นับตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นมา (มุหัมมัดซาคี มะเราะหะแม, 2554:ระบบออนไลน์) จากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2547 ส่งผลกระทบในหลายๆ ด้านโดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึง ความสำคัญจำเป็น จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม วันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 คณะรัฐมนตรี (นัดพิเศษ) มีมติ เห็นชอบกำหนดให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ ประกอบด้วยจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้แก่อำเภอจะนะ นาหวี สะบ้าย้อยและ เทพา มีกรอบภารกิจในการดำเนินการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในเรื่องที่มีลักษณะพิเศษ ละเอียดอ่อน รวมทั้งเพื่อให้ความช่วยเหลือได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเข้าถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก ปัญหาโดยตรง ต่อมา เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2552 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อนุมัติจัดตั้งสำนักพัฒนาการศึกษาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สพก.จชต.) ขึ้นเป็น หน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนา พิเศษเฉพาะกิจจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ 11 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 1, 2 และ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1, 2 และ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1, 2 และ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 1-3)

ความเป็นมาของการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ

ในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม นิยมพูดและใช้ภาษามลายูท้องถิ่น ยึดมั่นในหลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลามในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติศาสนกิจในชีวิตประจำวันอย่างเคร่งครัด นิยมส่งบุตรหลานของตนให้ศึกษาหลักธรรมทางศาสนาโดยผู้รู้ทางศาสนาเป็นผู้สอน ดังนั้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ จึงได้มีการสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่การจักการศึกษาดังกล่าวยังไม่มียระบบ ระเบียบ และรูปแบบที่ชัดเจน ต่อเนื่องด้วยเหตุผลต่างๆ ตามยุคสมัยและเหตุการณ์บ้านเมืองในแต่ละยุคสมัย (ชุมัยยะห์ สาและ, 2551: 104)

การดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จึงเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนที่ต้องการให้บุตรหลานได้เรียนรู้อิสลามศึกษาที่เข้มข้นควบคู่กับการเรียนรู้วิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยสนับสนุนงบประมาณสำหรับดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนให้การสอนอิสลามศึกษาตามหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐให้มีคุณภาพและสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง(อามีเนาะ มามู และคณะ, 2554 : 25)

หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรอิสลามศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับแก้ไข พุทธศักราช 2545) ที่มุ่งเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม ดี เก่ง และมีความสุข จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรอิสลามศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 15)

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพและมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับการพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้คู่คุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความ เป็นสากล
2. มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักการของศาสนาอิสลาม เพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

3. เป็นการศึกษาที่มีมุสลิมทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน เป็นหลักสูตรที่กระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ

5. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างสามารถยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา การจัดกระบวนการเรียนรู้ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 5) การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอิสลามศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อศาสนาอิสลาม เพื่ออยู่ร่วมในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างปกติสุข โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักการอิสลาม จึงได้กำหนดสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนควรมีหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร 5 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 1)

การจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ

1. ด้านการวางแผนการสอน

ในการวางแผนการสอน ผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดก็คือ ผู้สอนหรือครู ซึ่งการที่จะสามารถวางแผนการสอนได้ดีนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอน และวิธีการวางแผนการสอนเป็นอย่างดี (ศึกษาศาสตร์เกษตร .2551.ระบบออนไลน์)

สรุปได้ว่า การวางแผน หมายถึง การกำหนดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอย่างต่อเนื่องหลาย ๆ ทางเลือกไว้ล่วงหน้าแล้วตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด โดยยืดหยุ่นได้ตามโอกาสและความเหมาะสมทั้งนี้ต้องพยายามรักษาเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของแผนไว้เป็นสำคัญความสำคัญของการวางแผนการสอน

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการสอนเป็นกระบวนการที่ทำให้ครูผู้สอนต้องตระหนักและให้ความสำคัญ เริ่มต้นที่ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหาสาระวิชานั้นๆ ตามด้วยเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา สามารถสร้างบรรยากาศให้เกิดความสนใจและประสิทธิภาพกับผู้เรียน (มุฮัมมัดนาเซ สามะ, 2551: 42)

สรุปได้ว่า ผู้สอนจึงไม่ควรละเลยที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจให้สอดคล้องกับวัย สติปัญญา ความสามารถของผู้เรียน และเนื้อหาของบทเรียนนั้น โดยต้องจัดอย่างมีจุดมุ่งหมาย

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

กนกวรรณ สุขกสิกรและคณะ (2550 : ออนไลน์) กล่าวถึงความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ซึ่งถูกนำมาใช้ในการการเรียนการสอน เพื่อเป็นตัวกลางในการนำส่งหรือถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จากผู้สอนหรือแหล่ง

ความรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้ง

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง สิ่งวัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ครูในการนำมาใช้ในการจัดเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจและความซาบซึ้งอันส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน

4. ด้านการวัดและประเมินผล

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2550 : 8-9) ได้กล่าวถึงการประเมินผลว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นหน้าที่ของรัฐและโรงเรียน รัฐบาลกลางจัดให้มีการประเมินระดับประเทศ และการประเมินผลการเรียนของนักเรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับชั้นต่าง ๆ นั้น เป็นงานของครูประจำชั้นของแต่ละโรงเรียน โดยใช้วิธีการหลากหลาย

สรุปได้ว่า การประเมินผล หมายถึง เป็นการตัดสินคุณค่าและคุณภาพของคุณลักษณะที่ได้จากการวัดมาเปรียบเทียบกับกฎเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาสและแนวทางการพัฒนา ตามความเห็นตามแบบสอบถามของครูผู้สอนอิสลามศึกษา เป็นรายชื่อ ทั้ง 4 ด้าน ผลปรากฏดังตาราง 10 ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในภาพรวมและรายด้าน

สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการวางแผนการสอน	4.17	.55	มาก	3
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.30	.53	มาก	1
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.09	.61	มาก	4
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.18	.62	มาก	2
รวม	4.19	.52	มาก	4.19

จากตารางที่ 5 พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.19, S.D.= .52) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x}$ =4.30, S.D.= .53) รองลงมาด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x}$ =4.18, S.D.= .62) ด้านการวางแผนการสอน ($\bar{x}$ =4.17, S.D.= .55) และด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x}$ =4.09, S.D.= .61) ตามลำดับ

ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในการปฏิบัติ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอน มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา รองลงมา คือ การศึกษาหลักสูตรก่อนวางแผนการสอน และน้อยที่สุดคือมีการจัดเตรียมบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และปัญหาต่าง ๆ รองลงมา คือ การสรุปเนื้อหา สาระกิจกรรมการเรียนการสอน และน้อยที่สุดคือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหา

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาก่อนที่จะมีการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ การศึกษาวิธีการเลือกและการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และน้อยที่สุดคือ การศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ด้านการวัดและประเมินผล มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การตรวจผลงานหรือแบบฝึกหัดของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริงและน้อยที่สุดคือ มีการจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตร อิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาสและแนวทางการพัฒนา ตามความเห็นตามแบบสอบถามของครูผู้สอนอิสลามศึกษา เป็นรายชื่อ ทั้ง 4 ด้าน ผลปรากฏดังตาราง 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	ระดับปัญหา			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการวางแผนการสอน	2.55	1.14	ปานกลาง	3
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	2.54	1.13	ปานกลาง	4
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.93	1.04	ปานกลาง	1
4. ด้านการวัดและประเมินผล	2.65	1.14	ปานกลาง	2
ภาพรวม	2.67	1.03	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ =2.67, S.D.= 1.03) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x}$ =2.93, S.D.= .53) รองลงมาด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x}$ =2.65, S.D.= 1.14) ด้านการวางแผนการสอน ($\bar{x}$ =2.55, S.D.= 1.14) และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x}$ =2.54, S.D.= 1.13) ตามลำดับ

ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาสและแนวทางการพัฒนาในการปฏิบัติ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอน มีปัญหามากที่สุดคือ ขาดการอบรมหรือชี้แจง เกี่ยวกับวิธีการสอนที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร มีแนวทางการพัฒนามากที่สุดคือ ศึกษาหลักสูตรก่อนวางแผนการสอน และให้ เหมาะสมสภาพของ

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหามากที่สุดคือ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียน กล้าแสดงออกและตัดสินใจด้วยตนเอง มีแนวทางการพัฒนามากที่สุดคือ ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมที่ หลากหลายและสอดคล้องกับตัวชีวิตและตัวผู้เรียน

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน มีปัญหามากที่สุดคือ งบประมาณสำหรับจัดทำและผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ แนวทางการพัฒนามากที่สุดคือ ผลิตสื่อให้มากๆ มีความหลากหลาย และทันสมัย

4. ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาที่มากที่สุดคือ ขาดเครื่องมือ เอกสารในการวัดและประเมินผลการเรียน แนวทางการพัฒนามากที่สุดคือ มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้สอดคล้องกับตัวชีวิต

3. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส และแนวทางการพัฒนา ตาม ความเห็นของผู้บริหารซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอน มีการดำเนินการ คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาได้จัดแผนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการบูรณาการการสอนให้เข้ากับสภาพห้องเรียนตามวิถีชีวิตมุสลิมโดยใช้แผนการสอนของเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดขึ้นมา คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาขาดการวางแผนการสอนที่ดีในการจัดเตรียมสื่อและเอกสารประกอบการวางแผนการสอน แนวทางการพัฒนา คือ จัดอบรมให้ความรู้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการสอนให้มีคุณภาพที่ดี มีการกำหนดการวางแผนการสอนให้เป็นระบบเดียวกัน

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการดำเนินการ คือ เขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำตัวอย่างแผนการสอนให้ครูอิสลามศึกษา ด้วยใช้แหล่งเรียนรู้ในสภาพจริงและใช้เทคโนโลยีพร้อมด้วยเรียนรู้คู่ปฏิบัติ เน้นคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนสามารถปฏิบัติตามวิถีชีวิตมุสลิมได้จริงพบว่ามีปัญหา คือ ครูอิสลามศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ ขาดเทคนิคการสอนให้นักเรียนมีความ สนใจ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาไม่ได้จบปริญญาตรีด้านอิสลามศึกษาหรือเกี่ยวกับทางศาสนาโดยตรง แนวทางการพัฒนา คือ ให้มีการอบรมครูผู้สอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่องในด้าน กิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนอิสลามศึกษาจะต้องจบปริญญาตรีด้านอิสลามศึกษาหรือเกี่ยวกับทางศาสนา

3. สื่อการเรียนการสอน การดำเนินการ คือ มาจากเขตพื้นที่การศึกษา ด้วยได้รับงบประมาณจากศูนย์ได้ ในการบริหารจัดการซื้อสื่อการเรียนการสอนต่างๆ พบว่ามีปัญหา คือ ปัจจุบันสื่อการเรียนการสอน ขาดแคลนมีไม่ ครบ งบประมาณไม่มีการเบิกจ่ายค่าวัสดุที่ แนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดสรรงบประมาณจะทำสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ ครมมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการด้วยตรงในการจัดทำสื่อให้มีความ ทันสมัยและความหลากหลาย

4. ด้านการวัดและประเมินผล มีการดำเนินการ คือ การวัดและประเมินต้องใช้ข้อสอบอ่านคิดวิเคราะห์ ใช้ข้อเขียนมากที่สุด โรงเรียนประเมินสภาพที่แท้จริง พบว่ามีปัญหา คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาบางส่วนยังขาดเทคนิคและประสบการณ์การสร้างเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง ข้อสอบการวิเคราะห์ที่มีความยากเกินไป แนวทางการพัฒนา คือ จัดอบรมให้ความรู้ครูอิสลามศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อให้ออกมาเป็นในแนวเดียวกันให้มีอย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปใช้ กับนักเรียนทุกกลุ่ม

การอภิปรายผล

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ของครูอิสลามศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า ระดับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส โดยทุกด้านและภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฉลิมพล และชัน (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง พบว่าสภาพการดำเนินการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตอนต้น ตามความเห็นของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษาให้ความตระหนัก ความสำคัญในทุกด้านคือ ด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ได้รับการอบรมทำให้ครูมีความเชี่ยวชาญในการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคกิจกรรมการเรียนการสอน ในการศึกษาที่จะผลิตสื่อให้สอดคล้องกับ เนื้อหาความรู้และประสบการณ์มากขึ้น

2. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ของครูผู้สอนอิสลามศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นูริยะ รักปราชญ์(2551) ได้ศึกษาระดับปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษาให้ความสนใจ หลักการจุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตรอิสลามศึกษา การทำความเข้าใจหลักเกณฑ์การใช้ หลักสูตรอิสลามศึกษา การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้คู่มือครูและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรเพื่อให้การเรียนการสอน

สอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียน ของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่วุฒิการศึกษา(ศาสนา) และ จำแนกตามวุฒิการศึกษา (สามัญ) ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ พบว่า ระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา ด้านการวางแผน การสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัด และประเมินผล ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัดนันย์ อาลีกาแห(2553) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลาม ศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับ ประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษาทั้งชายและ หญิงมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ไม่แตกต่าง เพราะครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวางแผนการสอน การใช้สื่อและออกแบบหรือเทคนิคการวัด และประเมินผลเหมือนกัน

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบตามตัวแปร จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและ ประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวนัสชาค์ สุวรรณทอง (2546) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน เห็นว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน ที่เหมือนกัน แต่สื่อการสอน มีงบประมาณมาเกี่ยวข้องทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบตามตัวแปรจำแนกตาม วุฒิการศึกษา(ศาสนา) พบว่า ใน ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและ ประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัดนันย์ อาลีกาแห (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนอิสลามศึกษาในการ จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลาม ศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่จบการศึกษา ด้านศาสนาด้วยตรงเป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช2551

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบตามตัวแปรจำแนกตาม วุฒิการศึกษา (สามัญ) พบว่า ใน ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่ สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ เถลิ้มพล และชนัน (2549 :บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหา การเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขต ภาคกลาง ผลการวิจัยเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าครูผู้สอนอิสลามศึกษาที่จบการศึกษาสามัญใน โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยในประเทศทำให้มีแนวคิดมีความเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

1.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านการวางแผนการสอน ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ควรมีการจัดอบรมให้ ความรู้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาในการทำแผนการสอน นำ อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 2 ครั้งและที่ สำคัญควรจัดทำแผนการสอนให้เป็นระบบเดียวกันในเขตพื้นที่การศึกษา

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ครูผู้สอนอิสลาม ศึกษาจะต้องจบปริญญาตรีด้านอิสลามศึกษาหรือเกี่ยวกับทางศาสนาโดยตรงและให้เขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดนั้นๆ จัดสอบคัดเลือกครูผู้สอนอิสลามศึกษาด้วยตรง เพื่อจะได้ครูผู้สอนอิสลาม ศึกษาที่มีคุณภาพ

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ควรจัดสรรงบประมาณ สำหรับจัดทำสื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้เพียงพอ ควรให้การอบรมเกี่ยวกับทักษะและ เทคนิคการผลิตสื่อในรูปแบบต่างๆ ให้มีความหลากหลาย

4. ด้านการวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ควรมีการจัดอบรมให้ ความรู้ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อให้ออกมา เป็นในแนวเดียวกันให้คุณภาพและอย่างต่อเนื่อง

2.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียน ของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ควรมีการศึกษาถึงความต้องการและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชา อิสลามศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง

3. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพมาประกอบการวิจัยเพื่อจะได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งมาก ยิ่งขึ้น

4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การบริหารจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษาที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

5. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหาร โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

บรรณานุกรม

หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ. 2548. **แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้**. กรุงเทพมหานคร: ริทหวานกราฟฟิค จำกัด.

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. 2549. **รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ปีงบประมาณ 2549: เอกสารลำดับที่ 44/2549.**

สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับแห่งประเทศไทย. มปป. **พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมแปลเป็นภาษาไทย. มะตินะฮฺ. ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด** เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน.

สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2551. **การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้**. กรุงเทพฯ : พี.พี.เอส.กิจเจริญ.

กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552. **หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงฯ.

วิทยานิพนธ์

นายมุฮัมมัดนาเซ สามะ . 2551. **สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียน ของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

นายฮาเซ็ง มะเซ็ง .2556. **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

ซูมัยยะห์ สาและ. 2551. **“ บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาการอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา”**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ข้อมูลออนไลน์.

มูหัมมัดซาก็ มะเราะหะแม .(2554) . **ความเป็นมาโครงการอิสลามศึกษา.** (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.suhai-mee.ob.tc>

ศึกษาศาสตร์เกษตร. 2551. **การวางแผนการสอน .** (ออนไลน์) สืบค้นจาก : <http://vdo.ku.ac.th>

Prince of Songkla University
Pattani Campus